

มติชนสุดสัปดาห์
ศุกร์ 19 พ.ย. 53

อาหารสมอง ฟังก์สทองคือคำสาป

วีรกร ตรีเศศ

บนบริเวณเทือกเขาใกล้หิมาลัยของเนปาล ธิเบต อินเดีย จีน ฯลฯ ผู้คนต่างเผ่าพันธุ์ฆ่ากันตายอยู่บ่อย ๆ หากมีการล่าดินแดนกัน เพราะต่างรู้ว่าสิ่งที่ดึงดูดให้มีการแอบเข้าไปในดินแดนของอีกฝ่ายคือสิ่งล้ำค่าเหมือนทองคำ นั่นก็คือ yarsagumba ซึ่งเป็น “สมุนไพรราคาแพงมาก

คดีดังที่เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ทางตะวันตกของเนปาลก็คือสมาชิกจากเผ่า Gorkha 5 คน แอบเข้าไปขุดหา yarsagumba ในดินแดนของกลุ่ม Manang เมื่อพลบค่ำเยาวชน Manang นับสิบกรูกันเข้าไปในแคมป์ที่พักของพวก Gorkha และใช้ไม้ตีไม้ยิงจนตายไปสองคน และลากสามคนที่เหลือไปรุมยำกับเพื่อนอีกหลายคนจนตายหมด จากนั้นก็แลศพออกเป็นชิ้น ๆ และโยนลงไปในซอกเขาพร้อมกับสาบานกันว่าจะไม่พูดเรื่องนี้ให้ใครฟังเด็ดขาดแม้แต่ภรรยา

คำสาบานมีชีวิตอยู่ได้ไม่ถึงเดือน เรื่องก็ถึงหูตำรวจ เยาวชนทั้งหมดถูกจับคำถามก็คือ yarsagumba มีค่าสูงขนาดถึงกับต้องฆ่าอย่างโหดร้ายเช่นนี้หรือ คำตอบของพวกเขาก็คือเขาฆ่ากันเช่นนี้หากมีคนเข้ามาขโมย yarsagumba ในพื้นที่ของเขา และมูลค่าของมันนั้นถ้าขุดหาในวันหนึ่งได้ดี ๆ สามารถเอาไปขายได้เงินมาเท่ากับสองเท่าของรายได้ทั้งปีทีเดียว

400 แห่งของ yarsagumba ที่ขุดหาได้ดี ๆ ในวันหนึ่งของฤดูกาลเก็บคือเดือนมิถุนายน-กรกฎาคม นั้นสามารถขายได้เงินถึง 1,000 เหรียญ (29,700 บาท) เมื่อมันมีค่าสูงขนาดนี้ผู้คนจึงหวงแหนเจ้า “สมุนไพรราคาแพง” ประหลาดนี้กันนักหนา

yarsagumba เป็นชื่อที่ออกเสียงคล้ายกันทั้งหมดของผู้คนในแถบนั้น โดยแท้จริงแล้วมันไม่ใช่สมุนไพรราคาแพงหากเป็นฟังก์ส (fungus) ประหลาดชนิดหนึ่งที่คนเอเชียโดยเฉพาะคนจีนเชื่อว่า

เป็นยาไป ทำให้สมรรถภาพทางเพศอยู่คู่ไปกับชีวิตที่ยืนยาว เป็นยาอายุวัฒนะที่รู้จักกันมากกว่า 500-600 ปีแล้ว

ฟังก์ชันนั้นเป็นสิ่งที่ชีวิตเล็ก ๆ เช่น ยีสต์ รา หรือหากมันออกเป็นดอกก็คือเห็ดที่เรารู้จักกันนั่นเอง มันทำหน้าที่สำคัญในการช่วยแปรรูปอาหาร เช่น ไวน์ เบียร์ ซีอิ๊ว และตั้งแต่ทศวรรษ 1940 เป็นต้นมามันถูกใช้ในการช่วยผลิตยาปฏิชีวนะด้วยซ้ำ

yarsagumba มีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า caterpillar fungus เนื่องจากมันเป็นแห่งขดไปมาขนาดเท่านิ้วมือหน้าตาเหมือนตัวหนอน caterpillar (คล้ายหนอนตัวอ่อนก่อนที่จะกลายเป็นผีเสื้อ) และจริง ๆ แล้วครั้งหนึ่งมันก็เคยเป็นตัวหนอนมาก่อน

เมื่อแรกเกิดนั้นมันเป็นตัวหนอนของแมลงในตระกูล Thitarodes ซึ่งอยู่อาศัยในบริเวณหิมาลัย ทิเบต เสดวนตะวันตก ยูนานตะวันตกเฉียงเหนือ ฯลฯ กว่าที่จะเกิดมาได้มันใช้เวลาพักตัวกว่า 5 ปีอยู่ใต้ดินกว่าจะออกมาเป็นตัวหนอน ขณะที่เป็นตัวหนอนนั้นมันก็ติดเชื้อฟังก์ซึ่งอยู่ใต้ดินเช่นกัน ฟังก์เข้าไปในร่างของมันและ “กิน” เนื้อหนังของมันจนมันตายกลายเป็นมัมมี่ของหนอนนั้นในที่สุด

yarsagumba ถูกจัดว่าเป็นฟังก์เพราะโดยแท้จริงแล้วมันเป็นฟังก์ที่ครองร่างหนอนตระกูลนี้ เมื่อมันบุกเข้าไปก็ไปแปรเปลี่ยนเนื้อหนังข้างในของหนอนด้วยกระบวนการทางชีววิทยา และด้วยความแปลกประหลาดซับซ้อนที่หาได้ยากนี้ผู้คนจึงเชื่อว่ามันเป็นยาอายุวัฒนะและเพิ่มพลัง

สรรพคุณของมันจริงหรือไม่จริงก็พูดยาก เพราะในการแข่งขันระดับชาติวิ่ง 1,500/3,000 และ 10,000 เมตร ในปี 1993 นักวิ่งหญิงจีน 3 คน ลบสถิติโลกได้ชบอกว่าทั้ง 3 คนกิน yarsagumba กับเลือดเต่า และเมื่อตรวจเลือดก็ไม่พบสารกระตุ้นแต่อย่างใด

งานวิจัยในห้องแล็บพบว่ามันช่วยป้องกันไขกระดูกและระบบย่อยอาหารของหนูถึงแม้จะโดนกัมมันตภาพรังสีทั้งตัวก็ตาม และพบอีกว่าช่วยป้องกันมิให้ตับถูกทำลาย

yarsagumba เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของยาจีนชั้นดี แต่ความหายากในพื้นที่จำกัดของโลกทำให้มีราคาแพงมาก ในปี 2008 หนึ่งกิโลกรัมมีราคาถึง 3,000-18,000 เหรียญ

(89,000-530,000 บาท) โดยมีผลผลิตรวมประมาณ 100-200 ตันต่อปี ในปีหลัง ๆ ราคาพุ่งขึ้นไปกว่านี้อีก

ปัจจุบันมีการเพาะฟังก์ชันนี้ในห้องแล็บ และได้ผลเป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม ใด ๆ ก็ดี ผลผลิตมิได้เกิดจากการบุกเข้าไปในร่างของหนอนพันธุ์พิเศษนี้และเกิดกระบวนการทางธรรมชาติ หากเป็นการเพาะเชื้อฟังก์ชันจึงไม่เป็นที่นิยมเท่าของจริงจากธรรมชาติ

สำหรับครอบครัวเวตในชนบท มันเป็นแหล่งสำคัญที่สุดของรายได้ โดยเป็นร้อยละ 40 ของรายได้เงินสดในแต่ละปีของครัวเรือนโดยเฉลี่ย

ในสงครามกลางเมืองของเนปาลเมื่อ 3-4 ปีก่อน ฝ่ายรัฐบาลและฝ่าย Nepalese Maoists แย่งชิงการค้าเพื่อส่งออก yarsagumba เพราะรู้ดีว่าเป็นแหล่งรายได้สำคัญและสามารถตัดรอนอำนาจทางเศรษฐกิจของฝ่ายตรงข้ามได้

ที่น่าเป็นห่วงก็คือเมื่อราคาพุ่งสูงขึ้นทุกวัน การขุดหาจึงมีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว จนทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในบริเวณที่ราบทิเบต (Tibetan Plateau) ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ และทำให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งแย่งชิงฟังก์ชันอันมีค่านี้ระหว่างเผ่าต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

การค้นพบเพชร ทองคำ น้ำมัน ก๊าซ พลอย หรือสิ่งมีค่าตามธรรมชาติของสังคมใด ประวัติศาสตร์สอนให้เราว่ามันเสมือนเป็น curse หรือคำสาปของสังคมนั้น เพราะเมื่อความโลภเข้าทางประตู ความดีงามก็จะออกทางหน้าต่างเสมอ

ตราบที่มนุษย์เชื่อว่า yarsagumba เป็นสิ่งเลิศประเสริฐและสังคมที่เป็นแหล่งต้นกำเนิดนั้นไม่สามารถจัดการกับความโลภของเหล่าสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสงบสุขก็ยากที่จะมาเยือน

เครื่องเคียงอาหารสมอง

- ปัจจุบันกำลังมีการทดลองใช้ยาคุมกำเนิดชนิดใหม่ที่ไม่ใช่กินหรือฉีดหากเป็นการทาแทน งานวิจัยทดลองหญิง 18 คน ซึ่งนำเสนอในงานสัมมนาของ The American Society for Reproductive Medicine เมื่อเร็ว ๆ นี้ระบุว่ายาคุมกำเนิดชนิดใหม่ที่มีฮอร์โมน Nestorone และ

Oestrogen ในบริเวณหน้าท้อง ต้นขา แขน และบ่า ทุกวัน ให้ผลที่น่าพอใจและมีผลข้างเคียงน้อยมาก

- ทีมงานนักวิจัยที่ University of Peradeniya ในศรีลังกา ศึกษา 7,461 กรณีของการฆ่าตัวตายจากการติดยาฆ่าแมลงในระหว่าง 6 ปีของการศึกษา พบว่ายาฆ่าแมลงด้านการเกษตร (ไม่ใช่ยาฆ่าปลวก) ถูกใช้เป็นยาฆ่าตัวตายมากที่สุด โดยในโลกฆ่าตัวตายมากกว่าปีละ 250,000 คน

ทีมงานพบว่ายาฆ่าแมลงบางตัวเป็นพิษต่อมนุษย์อย่างรุนแรงมากกว่าที่เข้าใจกัน เพราะการจัดแบ่งความรุนแรงที่กระทำโดย WHO นั้นทดลองกับสัตว์ ดังนั้นจึงควรมีการจัดระดับความรุนแรงใหม่ให้สอดคล้องกับอันตรายที่อาจเกิดกับมนุษย์

นักวิจัยอาจล้มไปว่าดีที่สุดที่ทีมงานควรแนะนำแก่มนุษย์ทั้งหลายด้วยก็คืออย่าไปดื่มมัน เพราะเขาตั้งใจไว้ฆ่าแมลง มิได้ตั้งใจใช้กับคน

น้ำจิ้มอาหารสมอง : “เงินจริง” (Real Money) ที่มาจากทำมาหากิน กับ “เงินแสร้งว่า” (Pretend Money) ที่มาจากการได้เงินล่วงหน้าก่อนที่จะหามาได้จริงนั้น (เช่น รูดบัตรเครดิต หนี้สิน) แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ความสับสนระหว่างสองสิ่งนี้คือตัวการทำลายสุขภาพทางการเงินและความสุขของครอบครัว
